

Staal en de conceptkerndoelen burgerschap

Bij burgerschap in het basisonderwijs leren kinderen wat vrijheid en gelijkheid en de grenzen daarvan betekenen. Ze leren die twee waarden te respecteren en na te streven voor ieder lid van de maatschappij. Om dat te kunnen doen is taal cruciaal: taal om te begrijpen wat je om je heen leest en hoort. Taal om woorden te geven aan je gedachten en gevoelens. Taal om in gedachten en gesprekken je inzicht in de maatschappij te verdiepen en dat inzicht op een respectvolle manier te delen met anderen.

Staal is doordrenkt van dit soort taal. Ten eerste is de algemene insteek van *Staal* dat we kinderen helpen om met een brede en kritische blik naar de wereld en zichzelf te kijken. Dit komt tot uitdrukking in grote hoeveelheden rijke teksten, en in de nieuwe leesdidactiek waarbij kinderen aan de hand van de teksten hun gedachten vormen, hun gedachten onder woorden leren brengen en aangezet worden tot vragen stellen en luisteren naar de ander. Ook de denklessen hebben als hoofddoel dat kinderen hun gedachten leren formuleren, uitwisselen, eventueel bijstellen en reflecteren op dat proces.

Een breed thematisch aanbod

Staal heeft een thematisch aanbod, waarbij de thema's altijd een link hebben met twee andere vakgerelateerde onderwerpen (aardrijkskunde, burgerschap, cultuur en muziek, gezondheid, geschiedenis, natuur en techniek). In alle jaargroepen biedt *Staal* thema's die zich lenen om extra aandacht te besteden aan burgerschap, zoals de natuurthema's (o.a. Vogels, Insecten, Weer), de gezondheidsthema's (o.a. Lijf, Hersenen, Virussen), de maatschappelijke thema's (o.a. Beroepen, Reclame, Broodje Aap, Wortels, Laat je horen) en de cultuurthema's (o.a. Kleding, Geen kunst, Muziek, Feest, Het podium op, Vroege culturen en Schrijven).

De teksten in het domein tekstbegrip (5 lessen per thema) zijn uitgezocht op rijkheid van taal en onderwerp. Kinderen lezen jeugdliteratuur

naast teksten over maatschappelijke onderwerpen als de werking van de democratische maatschappij, technologie en media, omgaan met de natuur, het milieu en de planeet en (samen)leven in de toekomst.

Illustraties, teksten en clips laten een grote variëteit zien aan mensen, met een grote diversiteit aan talen, culturen, gezinssamensellingen en identiteiten. Meertaligheid komt op veel plekken op een natuurlijke manier aan bod.

Regelmatig krijgen kinderen een kijkje in het leven van leeftijdgenoten in andere levenssituaties en andere landen. In het thema Lekker (groep 5) verdiepen ze zich bijvoorbeeld in de eetgewoonten van kinderen op alle continenten, en hoe er over de wereld verschillend gedacht wordt over 'lekker' en 'vies'. In Nacht (groep 5) leren ze over het leven dicht bij de poolcirkel en in Wortels (groep 7) realiseren ze zich dat vrijwel alle mensen in Nederland wortels hebben in meerdere landen.

Kritisch en onafhankelijk denken

Ook de werkvormen zijn gericht op de ontwikkeling van kritisch en onafhankelijk denken en respectvolle omgang. Bij zowel de lessen tekstbegrip (de lessen 3, 8, A, B en C) als de denklessen (les 9) en de schrijflessen (les 5 en 10) staan meningsvorming, uitwisseling, doorvragen en reflectie centraal. De schrijf- en spreek/luistertaken sluiten aan bij de leefwereld van de kinderen binnen en buiten school.

